# ZDROWIE I ŻYCIE

DZIENNIK URZĘDOWY IZBY ZDROWIA W GENERALNYM GUBERNATORSTWIE

Numer 11/12 (128/9). Rocznik IV. | Kraków, 28. 3. 1943 r.

Redaktor: Dr. med. Max Seyffert, Krakau, Albrechtstr. 11 a, tel. 10524. — Wydawnictwo: Gesundheitskammer, Krakau, Albrechtstr. 11 a, tel. 10524. — Odpowiedzialny za dział ogłoszeń: W. von Würzen, Krakau, Albrechtstraße 11 a. — Rachunek bankowy: Gesundheitskammer — w Creditanstalt-Bankverein, Krakau, Adolf-Hitler-Platz, róg Szewskiej. — Pocztowe konto czekowe: Warszawa 73. — Adres telegraficzny: Gesundheitskammer, Krakau, — Prenumerata Zł. 3.— miesięcznie. Wszystkie urzędy pocztowe przyjmują zamówienia. — Czasopismo ukazuje się co tydzień.

**Artykuły dla części redakcyjnej nadsyłać wyłącznie pod adresem: Redakcja „Zdrowie i Życie", Krakau, Albrechtstr. 11a, lub do Oddziału Warszawskiego, Warszawa, Koszykowa 37 (Okręgowa Izba Zdrowia). Rękopisy nadsyłać można bądź to w języku polskim, bądź to niemieckim. Korespondencję w sprawie ogłoszeń, zwłaszcza ogłoszeń pod szyfrą, kierować wyłącznie: Wydawnictwo Gesundheitskammer. Krakau, Albrechtstr. 11 a.**

Nie zamówione rękopisy zwraca się tylko w wypadku dołączenia opłaty pocztowej w odpowiedniej wysokości.


TREŚĆ: Str.



## Bekanntmachungen
### und Verordnungen, die den Gesamtumfang der Gesundheitskammer betreffen

**Regierung des Generalgouvernement**
**Hauptabteilung**
**Gesundheitswesen.**

Krakau, den 15. März 1943.

### BEKANNTMACHUNG

Betr.: **Schutzimpfung gegen Bauchtyhpus.**

Bei fieberhaft Erkrankten, bei schwangeren Frauen, sowie über 40 Jahre alten Personen, die organisch herzkrank sind, ist von der Durchführung der Typhusschutzimpfung abzusehen. Liegt örtlich eine besondere Typhusgefährdung vor, die die Durchführung der Impfung dennoch erforderlich erscheinen läßt, so kann bei den vorstehend genannten Fällen „Typhoral" Anwendung finden. Eine Entschädigung für den Impfarzt entfällt in diesen Fällen. Die Kosten für den Impfstoff können auf begründeten Antrag erstattet werden.

**Präsident Prof. Dr. Teitge**

**Gesundheitskammer**
**im Generalgouvernement**
**Krakau**

Krakau, den 13. Februar 1943.

### RUNDSCHREIBEN Nr. 63.

Betrifft: **Ausübung der zahnärztlichen Praxis.**

Es ist vielfach festgestellt worden, daß Zahnärztinnen entgegen den geltenden Bestimmungen des Artikels 7, Absatz 1 der Verordnung des Präsidenten der Republik Polen (Gesetzblatt Nr. 4 vom Jahre 1934, Pos. 32) bei der Ausübung ihrer Praxis sich

## Obwieszczenia
### i rozporządzenia dot. całokształtu Izby Zdrowia

**Rząd Generalnego Gubernatorstwa**
**Główny Wydział Spraw Zdrowotnych**

Kraków, 15 marca 1943.

### OBWIESZCZENIE

Dot.: **Szczepień ochronnych przeciw durowi brzusznemu.**

U chorych z gorączką, u kobiet ciężarnych, jak również u osób ponad lat 40, które cierpią na organiczne schorzenia serca, należy zaniechać dokonania szczepień przeciwdurowych. Jeżeli zachodzi szczególne miejscowe zagrożenie durem brzusznym, które jednak zdaje się czynić wymaganym dokonanie szczepienia, to wówczas w wymienionych poprzednio przypadkach można zastosować „Typhoral". W tych przypadkach odszkodowanie dla lekarza szczepiącego odpada. Koszta szczepionki mogą być zwrócone na uzasadniony wniosek.

**Prezydent Prof. Dr. Teitge**

**Izba Zdrowia**
**w Generalnym Gubernatorstwie**
**Kraków**

Kraków, dnia 13 lutego 1943.

### OKÓLNIK Nr 63.

Dot. **wykonywania praktyki lekarsko-dentystycznej.**

Stwierdzone zostało w wielu wypadkach, że lekarki dentystki wbrew obowiązującym przepisom art. 7 ustępu 1 Rozp. Prez. R. P. z dnia 10. VI. 1927 o wykonywaniu praktyki dentystycznej (Dz. U. R. P. Nr. 4 z r. 1934 poz. 32), posługują się w wykonywa-

der Hilfe von Personen bedienen, die keine Berechtigung zur Ausübung der zahnärztlichen Praxis besitzen. — Insbesondere bezieht sich diese Feststellung auf die Ausführung von Eingriffen in der Mundhöhle der Patienten bei zahnprothetischen Arbeiten.

Da derartige Fälle in krassem Widerspruch zu den geltenden Bestimmungen stehen, ordne ich folgendes an:

1. Ich bringe in Erinnerung, daß gemäß der oben angeführten Verordnung „Zahnärzte verpflichtet sind ihre Praxis persönlich auszuüben oder mit Hilfe von Personen, die dazu berechtigt sind, jedoch unter persönlicher und tatsächlicher Leitung“.

2. Ich stelle fest, daß zu den unter Pkt. 1 erwähnten Personen die nachstehend aufgeführten gehören: a) alle Zahnärzte ohne Einschränkung, b) berechtigte Zahntechniker im Rahmen der ihnen zustehenden Berechtigungen, die im Art. 17 der oben angeführten Verordnung näher bezeichnet sind einschließlich der Ergänzungen in Pkt. 2 der Bekanntmachung der Gesundheitskammer vom 16. Juni 1941 (Amtsblatt Nr. 25/42), weiter c) Zahntechniker im Rahmen der ihren gemäß Art. 16 der gleichen Verordnung zustehenden Berechtigungen, schließlich, d) Zahnmedizinische Praktikanten innerhalb der Grenzen, die für ihre Tätigkeit durch die Anordnung der Gesundheitskammer im Generalgouvernement (Rundschreiben Nr. 49 vom 23. März 1942 — Amtsblatt Nr. 14/82) festgesetzt worden sind.

3. Als Zahnärzte, berechtigte Zahntechniker, Zahntechniker sowie zahnmedizinische Praktikanten werden nur solche Personen anerkannt, die einen gültigen Ausweis der Gesundheitskammer mit einer der obengenannten Berufsbezeichnung vorlegen können.

4. Personen, die im Besitz eines Ausweises der Gesundheitskammer mit der Berufsbezeichnung „Zahntechnischer Laborant“ sind, haben kein Recht der unmittelbaren Berührung mit dem Patienten oder der Ausführung irgendwelcher Eingriffe in der Mundhöhle, selbst wenn diese Eingriffe unter der Leitung und unter Verantwortung der im Pkt. 3 a) b) c) genannten geführt werden sollten.

5. Zur Führung einer selbstständigen zahnärztlichen Praxis berechtigte Personen haben die Pflicht, vor der Zulassung zur Tätigkeit am Patienten einer anderen Person in gehöriger Weise sich zu vergewissern, ob die zum Patienten zugelassene Person einer der im Pkt. 3 aufgezählten Berufsgruppen angehört, die ausschließlich zur unmittelbaren Berührung mit den Patienten berechtigt sind und ob sie einen gültigen Ausweis der Gesundheitskammer besitzt. In Zweifelsfällen ist bei der gebietsmäßig zuständigen Distriktsgesundheitskammer anzufragen.

6. Die irgendwie geartete Überlassung des eigenen Namens an Personen, die nicht berechtigt sind zur selbstständigen Ausübung der zahnärztlichen Praxis, durch Ärzte, Zahnärzte, berechtigte Zahntechniker und Zahntechniker ist streng verboten und wird bestraft.

7. Die in diesem Rundschreiben enthaltenen Verbote betreffen in der gleichen Weise und im vollem Umfange auch Ärzte, berechtigte Zahntechniker und Zahntechniker.

8. Wer gegen die Bestimmungen dieses Rundschreibens verstößt, wird zur Verantwortung gezogen

niu swej praktyki nieuprawnionymi. W szczególności dotyczy to wykonywania zabiegów z zakresu protetyki dentystycznej w jamie ustnej pacjentów.

Ponieważ tego rodzaju wypadki stoją w rażącej sprzeczności z obowiązującymi przepisami, zarządzam jak następuje:

1. Przypominam, że w myśl przytoczonego wyżej postanowienia ustawowego „lekarze-dentyści powinni wykonywać praktykę osobiście lub przy pomocy osób do tego uprawnionych, jednak pod osobistym i faktycznym kierownictwem“.

2. Stwierdzam, że do osób w pkt. 1 wymienionych należą: lekarze-dentyści bez żadnych ograniczeń, uprawnieni technicy-dentyści w granicach przysługujących im uprawnień, wyszczególnionych w art. 17 powołanego wyżej rozporządzenia z uzupełnieniami zawartymi w pkt. 2 komunikatu Izby Zdrowia z 16 czerwca 1941 (Dziennik Urzędowy Nr 25/42), technicy dentystyczni w granicach przysługujących im uprawnień z art. 16 powołanego rozporządzenia, wreszcie praktykanci stomatologiczni w zakresie, ustalonym zarządzeniem Izby Zdrowia w GG (okólnik Nr 49 z 23 marca 1942. Dziennik Urzędowy Nr. 14/82).

3. Jako lekarzy-dentystów, uprawnionych techników dentystycznych oraz praktykantów stomatologicznych uznaje się tylko te osoby, które mogą się wykazać ważną legitymacją Izby Zdrowia, zawierającą jeden z powyższych tytułów wzgl. oznaczeń zawodowych.

4. Osoby posiadające legitymację Izby Zdrowia z oznaczeniem zawodowym „laborant techniczno-dentystyczny“ nie mają prawa bezpośredniego stykania się z pacjentem lub wykonywania jakichkolwiek czynności w jamie ustnej pacjenta, chociażby te czynności wykonywane były w obecności, pod kierunkiem i odpowiedzialnością osób wyszczególnionych wyżej w pkt. 3.

5. Osoby upoważnione do samodzielnego prowadzenia gabinetów ordynacyjnych mają obowiązek przed dopuszczeniem innej osoby do pacjenta upewnić się w sposób należyty, czy należy ona do osób uprawnionych do bezpośredniego stykania się z pacjentem i czy posiada ona odpowiednią legitymację Izby Zdrowia. W wypadkach wątpliwych należy zwrócić się o wyjaśnienie do terytorialnie właściwej Izby Zdrowia.

6. Firmowanie w jaki bądź sposób osób nieuprawnionych do samodzielnego prowadzenia gabinetów ordynacyjnych przez lekarzy, lekarzy-dentystów, uprawnionych techników dentystycznych oraz techników dentystycznych jest surowo zabronione i karalne.

7. Zakazy zawarte w niniejszym zarządzeniu obowiązują w całej rozciągłości analogicznie lekarzy, uprawnionych techników dentystycznych oraz techników dentystycznych.

8. Winni naruszenia przepisów niniejszego zarządzenia pociągnięci zostaną do odpowiedzialności

und mit der zeitweiligen oder dauernden Entziehung der Berechtigung zur Ausübung der zahntechnischen Praxis bestraft.

9. Mitschuldige am Verstoßen gegen Bestimmungen dieses Rundschreibens werden durch Streichung aus der Liste der Mitglieder der Gesundheitskammer bestraft und außerdem der Verwaltungsbehörde zur weiteren Bestrafung überwiesen.

Der stellvertretende Leiter:
**Dr. Seyffert**

i ukarani czasowym lub trwałym zawieszeniem prawa wykonywania praktyki lekarsko-dentystycznej wzgl. techniczno-dentystycznej.

9. Osoby współwinne naruszenia przepisów niniejszego zarządzenia ukarane zostaną skreśleniem z listy członków Izby Zdrowia i przekazane nadto do ukarania w drodze administracyjnej.

Stały Zastępca Kierownika:
(—) **Dr Seyffert**

**Gesundheitskammer
im Generalgouvernement
Krakau.**

Krakau, den 13. März 1943.

## ANORDNUNG

Betr.: **Anmeldung von Heilgymnastinnen.**

Alle deutschen und nichtdeutschen Heilgymnastinnen wollen sich unter Benennung von Vor- und Zunamen und genauer Anschrift sowie unter Angabe, ob ausreichende Kenntnisse der deutschen Sprache vorhanden sind, umgehend bei der Gesudheitskammer im Gen. Gouv. unter gleichzeitiger Einreichung eines eigenhändig geschriebenen Lebenslaufes mit eingehender Schilderung des Bildungsganges und der bisherigen Berufspraxis sowie der derzeit ausgeübten Tätigkeit melden.

Geschäftsführender Leiter:
**Dr. Seyffert.**

**Izba Zdrowia
w Gen. Gubernatorstwie
Kraków.**

Kraków, 13 marca 1943.

## ZARZĄDZENIE Nr 67

Dot.: **Zgłoszenia gimnastyczek.**

Wszystkie niemieckie i nie-niemieckie gimnastyczki zajmujące się gimnastyką leczniczą zechcą się zgłosić bezzwłocznie do Izby Zdrowia w Generalnym Gubernatorstwie, wymieniając imię i nazwisko i dokładny adres, jak również podając czy mają wystarczającą znajomość języka niemieckiego, przy równoczesnym dołączeniu własnoręcznie napisanego życiorysu ze szczegółowym przedstawieniem wykształcenia i dotychczasowej praktyki zawodowej, jak również wykonywanej obecnie działalności.

Pełniący obowiązki Kierownika:
**Dr. Seyffert.**

**Regierung des Generalgouvernements
Hauptabteilung Innere Verwaltung
Abteilung Gesundheitswesen**

Krakau, den 6. Juli 1942

## ANORDNUNG

Betr.: **Vorschriften über die Verbreitung übertragbarer Krankheiten durch Schulen, Kinderheime und ähnliche Einrichtungen im Generalgouvernement.**

In Anlehnung an Art. 11, 1 e d. Ges. d. poln. Rep. vom 21. 2. 1935 betr. die Verhütung und Bekämpfung ansteckender Krankheiten ergeht im Einvernehmen mit dem Leiter der Hauptabteilung Wissenschaft und Unterricht der Regierung die nachstehende Anordnung gegen die Verbreitung übertragbarer Krankheiten durch Schulen, Kinderheime und ähnliche Einrichtungen im Generalgouvernement.

1. Die nachstehenden Vorschriften treten am 1. 9. 1942 in Kraft.

2. Die Untersuchungen gemäß Ziff. 14 Abs. 4 (Tuberkulin- und Röntgenuntersuchungen der Schulkinder) sollen während des Krieges im Rahmen des Möglichen durchgeführt werden.

3. Zur Durchführung der Bestimmungen der Ziff. 14 Abs. 2 der Vorschriften erläßt die Hauptabteilung Wissenschaft und Unterricht „Durchführungsbestimmungen für die regelmäßige Röntgenuntersuchung der Lehrer.“

4. Soweit die nachfolgenden Bestimmungen sich nicht auf Maßnahmen der Seuchenbekämpfung beziehen, die im allgemeinen deutschen Interesse gelegen sind, werden polnische Einrichtungen der obengenannten Art nicht davon berührt.

**Rząd Generalnego Gubernatorstwa
Główny Wydział Spraw Wewnętrznych
Wydział Spraw Zdrowotnych.**

Kraków, dnia 6 lipca 1942

## ZARZĄDZENIE

Dot.: **przepisów celem zapobieżenia rozpowszechnianiu się chorób nagminnych przez szkoły, dziecińce i podobne zakłady w Gen. Gubernatorstwie.**

Nawiązując do art. 11, 1 e ustawy Rzeczypospolitej Polskiej z 21 lutego 1933 o zapobieganiu i zwalczaniu chorób zakaźnych, wychodzi w porozumieniu z Kierownikiem Głównego Wydziału Wiedzy i Nauczania poniższe zarządzenie przeciw rozszerzaniu chorób nagminnych przez szkoły, dziecińce i podobne zakłady w Generalnym Gubernatorstwie.

1. Poniższe przepisy wchodzą w życie z dniem 1 września 1942.

2. Badania stosownie do liczby 14 ust. 4 (próba tuberkulinowa i badania rentgenologiczne dzieci szkolnych) winno się w czasie wojny przeprowadzać w miarę możliwości.

3. Dla wykonania postanowień liczby 14 ust. 2 przepisów wydaje Główny Wydział Wiedzy i Nauczania „Postanowienia wykonawcze dla regularnego badania rentgenologicznego nauczycieli“.

4. O ile poniższe postanowienia nie dotyczą zarządzeń co do zwalczania chorób zakaźnych, które to zarządzenia leżą w ogólnym interesie niemieckim, nie dotyczą one polskich zakładów rodzaju wymienionego powyżej.

## Vorschriften

*gegen die Verbreitung übertragbarer Krankheiten durch Schulen, Kinderheime und ähnliche Einrichtungen.*

1. Die Schulbehörden sind verpflichtet, der Verbreitung übertragbarer Krankheiten durch die Schule gemäß nachstehender Vorschriften entgegenzuwirken.

2. (1) Auf die Reinhaltung des Schulgrundstückes, namentlich der Schulräume, der Bedürfnisanstalten und der Umgebung der Brunnen, ist besonders vom Schulleiter zu achten. Die Schulräume sind täglich nach vorhergegangenem Besprengen auszukehren, einmal feucht aufzuwischen (und monatlich einmal mit staubbindendem Öl zu behandeln), während der Schulpausen und in der schulfreien Zeit zu lüften und in der kalten Jahreszeit angemessen zu erwärmen. Die Schulbänke sind zweimal wöchentlich feucht abzuwischen. Das Spucken auf die Fußböden, die Treppen, den Schulhof usw. ist zu untersagen und nötigenfalle zu bestrafen. Die Bedürfnisanstalten sind täglich zu überwachen und je nach Erfordern, aber mindestens einmal wöchentlich, zu reinigen und nötigenfalls zu desinfizieren. Auf jedem Schulgrundstück müssen ausreichende Waschgelegenheiten für die Schüler vorhanden sein. Mindestens dreimal im Jahre sind die gesamten Schulräume einschl. des Schulhofes gründlich zu reinigen. Schulkinder dürfen zum Reinigen, insbesondere zum Auskehren der Schulräume nicht herangezogen werden.

(2) Die Trinkwasserversorgungsanlage der Schule ist mindestens alle drei Jahre durch den Amts-(Kreis-) Arzt zu überprüfen. Bei den in der Regel alle fünf Jahre erfolgenden Schulbesichtigungen durch den beamteten Arzt ist die Prüfung durch diesen vorzunehmen. Bestehen Zweifel an der hygienisch einwandfreien Beschaffenheit des Wassers, so ist vom Amts-(Kreis-)Arzt eine bakteriologische und gegebenenfalls auch eine chemische Untersuchung des Wassers zu veranlassen. Werden Mängel an den Anlagen festgestellt, so ist vom Amts-(Kreis-)Arzt auf deren Beseitigung hinzuwirken. Bedingen die Mängel eine gesundheitliche Gefährdung oder besteht begründeter Verdacht auf Verunreinigung des Wassers, so ist die Wasserentnahme vom Schulleiter bis zur Beseitigung der Mängel bzw. des Verdachtes zu sperren und die Wasserversorgung durch geeignete Anordnungen anderweit sicherzustellen. (z. B. Bereitstellung abgekochten Wassers zu Trinkzwecken, Bereitstellung von mit Desinfektionsmitteln versetztem Wasser zu Reinigungszwecken).

3. Folgende Krankheiten machen wegen ihrer Übertragbarkeit besondere Anordnungen erforderlich:

a) Aussatz *(Lepra)*, Cholera (asiatische), Diphtherie (Rachenbräune), Fleckfieber (Flecktyphus), übertragbare Gehirnentzündung, Gelbfieber, übertragbare Genickstarre, Keuchhusten (Stickhusten), übertragbare Kinderlähmung, Masern, Papageienkrankheit *(Psittacosis)*, Parathyphus, Pest (orientalische Beulenpest), Pocken (Blattern), Rotz, Rückfallfieber *(febris recurrens)*, übertragbare Ruhr (Dysenterie), Scharlach (Scharlachfieber), Typhus;

b) Bangsche Krankheit, *Favus* (Erbgrind), Geschlechtskrankheiten (ansteckende Syphilis, Tripper, Schanker) Grippe *(Influenza)*, *Impetigo contagiosa*, Körnerkrankheit (Granulose, Trachom), Krätze,

## Przepisy

*w sprawie zapobiegania rozpowszechnianiu chorób nagminnych przez szkoły, dziecińce i podobne zakłady.*

1. Władze szkolne są zobowiązane przeciwdziałać rozszerzaniu się chorób nagminnych przez szkołę stosownie do poniższych przepisów.

2. (1) Kierownik szkoły winien zwracać szczególną uwagę na utrzymanie w czystości nieruchomości szkolnej, mianowicie pomieszczeń szkolnych, ustępów i otoczenia studni. Pomieszczenia szkolne należy codziennie zamiatać po uprzednim skropieniu, zetrzeć na mokro (a raz na miesiąc zaciągnąć olejem pyłochłonnym), w czasie przerw i w okresie wolnym od nauki wietrzyć, a w zimnej porze roku odpowiednio ogrzewać. Ławki szkolne należy dwa razy w tygodniu wycierać na wilgotno. Należy zabronić plucia na podłogi, schody, dziedziniec szkolny itd., a w razie potrzeby karać za to. Ustępy należy nadzorować codziennie i zależnie od potrzeby, lecz co najmniej raz w tygodniu czyścić, a w razie potrzeby dezynfekować. W każdej nieruchomości szkolnej muszą istnieć wystarczające umywalnie dla uczniów. Przynajmniej trzy razy na rok należy dokładnie wyprzątnąć wszystkie pomieszczenia szkolne łącznie z dziedzińcem. Dzieci szkolnych nie wolno pociągać do sprzątania, szczególnie do wymiatania pomieszczeń szkolnych.

(2) Urządzenia zaopatrujące szkołę w wodę do picia musi badać lekarz urzędowy (powiatowy) co najmniej co trzy lata. Przy oglądaniu szkół odbywającym się z reguły co lat 5, dokonywanym przez lekarza urzędowego, winien on dokonać badania urządzeń zaopatrujących szkołę w wodę. Jeżeli istnieją wątpliwości co do jakości wody pod względem higienicznym, to lekarz urzędowy (powiatowy) winien spowodować badanie bakteriologiczne, a w odpowiednim przypadku także i badanie chemiczne wody. Jeżeli stwierdzi się wady w urządzeniu, to lekarz urzędowy (powiatowy) winien wpłynąć na ich usunięcie. Jeżeli wady warunkują zagrożenie pod względem zdrowotnym, albo jeżeli istnieje uzasadnione podejrzenie zanieczyszczenia wody, to kierownik szkoły winien zamknąć pobieranie wody aż do usunięcia wad względnie podejrzenia, a zaopatrzenie w wodę skądinąd winien zabezpieczyć przez właściwe zarządzenia (np. postawienie do picia — wody przegotowanej, do mycia — wody zaprawionej środkami odkażającymi).

3. Następujące choroby z powodu swej nagminności wymagają szczególnych zarządzeń:

a) trąd *(lepra)*, cholera (azjatycka), błonica, dur osutkowy (plamisty), nagminne zapalenie mózgu, żółta febra, nagminne zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych, krztusiec, nagminne porażenie dziecięce, odra, choroba papuzia *(psittacosis)*, paradur, dżuma (wschodnia zaraza dymienicza), ospa, nosacizna, dur powrotny *(febris recurrens)*, czerwonka (dyzenteria), płonica, dur brzuszny;

b) choroba Banga, strupień woszczynowaty *(favus)*, choroby weneryczne (kiła w okresie zaraźliwym, rzeżączka, wrzód miękki), grypa *(influenza)*, liszajec pasożytny *(impetigo contagiosa)*, jaglica, świerzb, bakteryjne zatrucie artykułami spożywczy-

bakterielle Lebensmittelvergiftung, Malaria, Mikrosporie, Milzbrand, Mumps (übertragbare Ohrenspeicheldrüsenentzündung, Ziegenpeter), Röteln, Tollwut (Wasserscheu, *Lyssa)* Trichinose, ansteckende Tuberkulose, Tularämie, Verlausung (Kleiderläuse, Kopfläuse) Weilsche Krankheit, Windpocken.

4. (1) Lehrer, Schüler und Schulbedienstete (alle im Dienst der Schule stehenden, die nicht Lehrer sind z. B. Schulhausmeister) die an einer der in Ziff. 3 genannten Krankheiten leiden, sind vom Schulbesuch (d. h. von dem Betreten des Schulgrundstücks) ausgeschlossen. Dies gilt auch, wenn sie unter Erscheinungen erkrankt sind, die nur den Verdacht einer der in Ziff. 3 Buchst. a aufgeführten Krankheiten erwecken, sowie dann, wenn sie, ohne erkrankt zu sein, die Erreger der Cholera, der Diphtherie, des Paratyphus, der Ruhr oder des Typhus ausscheiden (Dauerausscheider).

(2) Bei der Körnerkrankheit gilt die Bestimmung des Abs. 1 nur, solange die Kranken deutliche Eiterabsonderungen haben. Soweit hiernach Schüler die Schule besuchen dürfen, müssen sie besondere, von den gesunden Schülern genügend weit entfernte Plätze erhalten und haben Berührungen mit diesen tunlichst zu vermeiden.

(3) Der Schulleiter hat auf die Innehaltung dieser Vorschriften zu achten und die betreffenden Personen nötigenfalls auf ihre Ausschließung vom Schulbesuch ausdrücklich hinzuweisen.

(4) Sobald der Amts-(Kreis-)Arzt erfährt, daß bei einem Lehrer, Schüler oder Schulbediensteten eine Erkrankung oder ein Krankheitsverdacht oder eine Dauerausscheidung gemäß Abs. 1 vorliegt, hat er den Schulleiter unverzüglich zu benachrichtigen.

5. (1) Die in Ziff. 4 genannten Personen dürfen von dem Schulleiter zum Schulbesuch wieder zugelassen werden, wenn entweder nach ärztlichen Zeugnis eine Weiterverbreitung der Krankheit durch sie nicht mehr zu befürchten oder wenn die für den Verlauf der Krankheit erfahrungsgemäß als Regel geltende Zeit abgelaufen ist. Diese Zeit ist zu bemessen:

a) bei übertragbarer Gehirnentzündung, übertragbarer Genickstarre und bei übertragbarer Kinderlähmung auf vier Wochen,

b) bei Grippe und Röteln auf zwei Wochen,

c) bei Masern, solange Husten besteht, sonst auf zwei Wochen,

d) bei Pocken und Scharlach auf 6 Wochen.

(2) Das ärztliche Zeugnis (Abs. 1) darf erst dann ausgestellt werden, wenn

a) bei Diphtherie nach der Genesung eine mindestens dreimalige in zweitägigen Zwischenräumen vorgenommene bakteriologische Untersuchung des Rachenabstrichs ein negatives Ergebnis hatte;

b) bei Cholera, Paratyphus, Ruhr und Typhus nach der Genesung eine mindestens dreimalige in achttägigen Zwischenräumen vorgenommene Untersuchung des Stuhles, bei Paratyphus und Typhus auch des Urins, ein negatives Ergebnis hatte;

c) bei Tuberkulose nach dem Zeugnis des Amts-(Kreis-)Arztes, der sich auf eine Röntgenuntersuchung und drei Sputumuntersuchungen stützt, keine Ansteckungsfähigkeit mehr besteht.

Schluß folgt

mi, zimnica, mikrosporia, wąglik, nagminne zapalenie ślinianki przyusznej, kur, wścieklizna (wodowstręt, *lyssa),* włośnica, gruźlica w okresie zaraźliwym, tularemia, wszawica (wszy odzieżowe, głowowe), żółtaczka zakaźna (choroba Weila), ospa wietrzna.

4. (1) Nauczycieli, uczniów i pracowników szkolnych (wszystkich pozostających na usługach szkoły, nie będących nauczycielami np. dozorca szkoły), którzy cierpią na jedną z chorób wymienionych pod liczbą 3, należy wykluczyć od uczęszczania do szkoły, (t. j. od wchodzenia w obręb nieruchomości szkolnej). Obowiązuje to także wówczas, jeżeli zachorowali oni wśród objawów, które tylko wzbudzają podejrzenie jednej z chorób wymienionych pod liczbą a a), jak również wówczas, jeżeli nie będąc chorymi wydalają zarazki cholery, błonicy, paraduru, czerwonki lub duru brzusznego. (osoby trwale wydalające zarazki).

(2) Przy jaglicy obowiązuje postanowienie ust. 1 tylko tak długo, dopóki chorzy mają wyraźną wydzielinę ropną. O ile stosownie do tego uczniom wolno uczęszczać do szkoły, muszą oni otrzymać osobne miejsca dostatecznie oddalone od uczniów zdrowych i winni jak najstarannej unikać zetknięcia ze zdrowymi.

(3) Kierownik szkoły winien dbać o przestrzeganie tych przepisów a w razie potrzeby wskazać dotyczącym osobom wyraźnie na ich wykluczenie od uczęszczania do szkoły.

(4) Skoro tylko lekarz urzędowy (powiatowy) dowie się, że u nauczyciela ucznia lub pracownika szkolnego występuje choroba lub podejrzenie choroby, czy trwałe wydalanie zarazków, winien bezzwłocznie zawiadomić kierownika szkoły.

5. (1) Osobom wymienionym pod liczbą 4. kierownik szkoły może znowu zezwolić na uczęszczanie do szkoły, jeżeli wedle świadectwa lekarskiego, albo nie należy się już obawiać dalszego rozpowszechnienia choroby przez nie, albo jeżeli upłynął czas uważany dla przebiegu choroby za normalny. Czas ten należy określić:

a) przy nagminnym zapaleniu mózgu, nagminnym zapaleniu opon mózgowo-rdzeniowych i nagminnym porażeniu dziecięcym na cztery tygodnie,

b) przy grypie i kurze na dwa tygodnie,

c) przy odrze, jak długo istnieje kaszel, zresztą na dwa tygodnie,

d) przy ospie i płonicy na sześć tygodni.

(2) Świadectwo lekarskie (ust. 1) wolno wystawić dopiero wówczas, jeżeli

a) przy płonicy po wyzdrowieniu przynajmniej trzechkrotne badanie bakteriologiczne namazu z gardła, podjęte w odstępach dwutygodniowych dało wynik ujemny;

b) przy cholerze, paradurze, czerwonce i durze przynajmniej trzechkrotne badanie stolca dokonane w odstępach 8-dniowych, przy paradurze i durze także i moczu, dało wynik ujemny;

c) przy gruźlicy według świadectwa lekarza urzędowego (powiatowego), który opiera się na badaniu rentgenologicznym i 3 badaniach plwociny, nie istnieje zdolność zakażenia.

Dokończenie nastąpi

**Ubezpieczalnia Społeczna w Siedlcach**
ogłasza
KONKURS
na stanowiska:
1) lekarza domowego z siedzibą w Ostrowi, z wynagrodzeniem za 5 godzin,
2) lekarza domowego z siedzibą w Stoczku Węgrowskim, z wynagrodzeniem za 1 godzinę,
3) lekarza domowego z siedzibą w Sarnakach, pow. Siedlecki, z wynagrodzeniem za 2½ godz.,
4) kierownika przychodni przeciwgruźliczej w Sokołowie, z wynagrodzeniem za 5 godzin,
5) lekarza rentgenologa, z wynagrodzeniem za 5 godzin.

Kandydaci na powyższe stanowiska winni odpowiadać warunkom przewidzianym w art. 3 „Zasad ogólnych w sprawie przyjmowania pełnienia czynności i zwalniania lekarzy Ubezpieczalni Społecznych", wydanych przez Kierownika Głównego Wydziału Pracy w Rządzie GG. w dniu 24. 6. 1941 r.

Podania należycie udokumentowane wraz z własnoręcznie napisanym życiorysem należy wnosić pod adresem Ubezpieczalni Społecznej w Siedlcach, 1-go Maja Nr 40, w terminie do 14 dni od daty ogłoszenia niniejszego.

Kierownik Ubezpieczalni Społecznej w Siedlcach
(—) **Sorge**
Radca Rejencyjny

**Izba Zdrowia zawiadamia lekarzy o wakujących posadach lekarzy kolejowych przy Niemieckiej Kolei Wschodniej, które są natychmiast do objęcia, a mianowicie:**

**w Tarnowie — 2 stanowiska,**
**w Rzeszowie — 1 stanowisko,**
**w Nowym Sączu — 1 stanowisko,**
**w Żurawicy k. Przemyśla — 1 stanowisko.**

**Pożądane są zgłoszenia lekarzy zamieszkałych na miejscu, konieczna znajomość języka niemieckiego.**

**Bliższe informacje w Izbie Zdrowia w Generalnym Gubernatorstwie w Krakowie, ul. Krupnicza 11 a.**

## NIEDZIELNE DYŻURY LEKARZY W KRAKOWIE
**na dzień 28. 3. 1943 r.**

**Lekarze ogólni:**
Dr Kostecki Jan, Floriańska 15
Lek. Kowarz Helena, Długa 4
Dr Kowarzykowa Zofia, Brodowicza 14
Lek. Kozień Zofia, Helclów 3
Dr Kramarzyński Adam, Mikołajska 26
Lek. Krzyżanowski Marian, Morsztynowska 1
Dr Kubiczek Mieczysław, Dwernickiego 4

**Lekarze chorób kobiecych:**
Dr Szlapakówna Helena, Garbarska 12
Dr Ślączka Zofia, Zwierzyniecka 11
Dr Tarczałowicz Władysław, Pl. Dominikański 2

**Lekarze chorób dziecięcych:**
Dr Kowalska Zofia, Gnieźnieńska 5
Dr Kołodyńska Zdzisława, Ujejskiego 9

**Chirurdzy:**
Dr Zborczyński Franciszek, Straszewskiego 1
Lek. Żurek Zygfryd, Ariańska 3

**Dermatolog:**
Dr Kukulski Zbigniew, Siemiradzkiego 3

**Neurolog:**
Dr Horoszkiewicz Stefan, Sereno Fenna 10

**Lekarze dentyści:**
Dr Pierożyński Oktawian, Starowiślna 38
Lek. Czarnecka-Ankiewicz Halina, Starowiślna 6
Lek. Gauza Jan, Karmelicka 6
Lek. Nadolski Czesław, Piłsudskiego 6
Lek. Wengerek Irena, Starowiślna 43
Lek. Tomczyk Piotr, Krowoderska 13

**Uprawniony technik dentystyczny:**
Langer Stanisław, Zwierzyniecka 15.

## NIEDZIELNE DYŻURY LEKARZY W KRAKOWIE
**na dzień 4. 4. 1943 r.**

**Lekarze ogólni:**
Dr Kułakowski Wojciech, Bronowice Wielkie, Wyspiańskiego
Dr Kurek Ludwik, Aussenring 57
Dr Kusiak Marian, Łobzowska 8
Dr Kafel Władysław, Zamenhofa 10
Lek. Lehman Tytus, Grunwaldzka 20
Dr Laszczka Czesław, Plac na Groblach 16
Lek. Litwin Jarosław, Starowiślna 36

**Lekarze chorób kobiecych:**
Dr Turyna Eugeniusz, Św. Tomasza 22
Dr Woliczko Kazimierz, Starowiślna 49
Lek. Wyka Zdzisław, Rakowicka 19

**Lekarze chorób dziecięcych:**
De Lewkowicz Ksawery, Krowoderska 19
Dr Löwenhoff Stefania, Bonifraterska 1.

**Chirurdzy:**
Dr Bernadzikowski Władysław, Długa 60
Dr Bielas Aleksander, Wielopole 22

**Dermatolog:**
Dr Kumor Henryk, Pędzichów 4

**Neurolog:**
Dr Marxen Kazimiera, Grzegórzecka 19

**Lekarze dentyści:**
Dr Podwiński Stanisław, Długa 50
Lek. Jabłońska-Kochańska Maria, Stradom 14
Lek. Jakowicka Maria, Starowiślna 70
Lek. Till Jadwiga, Pl. Dominikański 1
Lek. Szybist-Antoniewicz Halina, Rakowicka 4
Lek. Wojnarowska Emilia, Zielona 22/2

**Uprawniony technik dentystyczny:**
Martynowska Maria, Pańska 6.

Druk: Z. K. W. Kraków, Universitätsstraße 19a